

Пети међународни конгрес високих православних богословских школа

У Београду је од 26. до 30. септембра 2001. на Богословском факултету Српске православне Цркве, у организацији Факултета, одржан Пети међународни конгрес високих православних богословских школа о теми Јединство, мисија и богословље Цркве у трећем миленијуму. На Конгресу су учествовали представници високих богословских установа (факултета, академија и института) Православне Цркве: Патријаршије Васељенске, Александријске, Антиохијске, Јерусалимске, Руске, Српске, Румунске, Бугарске, као и Архиепископије Албанске, Пољске, Чешко-Словачке, Белоруског егзархата, те представници државних теолошких школа Атине и Солуна, затим Светог Сергија из Париза, Одељења православне теологије Универзитета у Минхену, Кејмбрица и Катедре за православну теологију Универзитета у Грацу.

Конгрес је започео рад Светом Литургијом коју је служио Његова Светост Архиепископ пећки Митрополит београдско-карловачки и Патријарх српски Г. Павле, са другим архијерејима и презвитерима учесницима Конгреса, у храму Светог Јована Богослова и Светог Саве при Богословском факултету. Отварању Конгреса присуствовали су, поред Његове Светости Патријарха српског Г. Павла, Његово Блаженство Архиепископ Тиране и све Албаније Г. Анастасије, изасланик Његове Светости Патријарха васељенског Г. Вартоломеја Митрополит тиролојски и серендијски Г. Пантелејмон, Председник Владе Републике Србије Г. Зоран Ђинђић, Његово Краљевско Височанство принц Александар Карађорђевић, бројни министри, амбасадори страних држава, проректор Београдског универзитета Г. Грујић и други званичници. На Конгресу је прочитана порука Његове Светости Патријарха васељенског Г. Вартоломеја и поздравни телеграми поглавара помесних Цркава. По отварању Конгреса Његово Блаженство Архиепископ Тиране и све Албаније одржао је предавање.

Учесници Конгреса су истакли да се овај високи богословски симпозијум одржава у години јубилеја — 1550-годишњици Четвртог васељенског сабора.

Конгрес је, између осталих, нагласио и следеће тачке:

(1) Неопходно је гајити и одржавати јединство Цркве ради њене истинитости, због тога што је истина једна. Поред изражавања јединства Цркве у заједничкој литургијско-подвижничкој пракси, једној вери, кроз васељенске саборе, неопходно је да се то јединство учвршћује и кроз васпитање у православним богословским школама.

(2) Подвучена је неопходност повећане мисионарске делатности наше Цркве, с посебним нагласком мисионарске делатности међу народима који још нису упознали Јеванђеље.

(3) Богословље Цркве треба да се темељи на заједничкој литургијско-подвижничкој пракси и искуству које је карактерисало Предање Православне Цркве у претходном двехиљадегодишту. Форме преношења тог искуства треба да буду прилагођене савременом животу и проблемима с којима се среће савремени човек. Иако је богословље, пре свега, Блага Вест о Царству Божијем, оно неизоставно мора узимати у обзир и реалност палог света и састрадавати са страдалницима утврђујући наду свету у Васкрсење и коначни долазак правде и Царства Божијег на земљу.

Богословље и у XXI веку треба да настоји да оствари конструктиван дијалог са научним дисциплинама и осталим делатностима људског духа у циљу привођења света Богу кроз Христа и у циљу његовог спасења.

Такође је са одобравањем поздрављена иницијатива за оснивање Савета високошколских установа помесних Православних Цркава, са циљем што ближег повезивања и заједничког богословског сведочења у сложеној савременој стварности. У циљу што скоријег оснивања тог савета Конгрес је формирао радну групу коју чине представници богословских факултета: проф. Николаос Јоанидис (Атина), проф. Атанасије Ангелопулос (Солун), представник Москве, проф. Василе Радука (Букурешт), проф. Иван Димитров (Софија) и проф. Радован Биговић (Београд).

Учесници Конгреса су изразили своје неспокојство због повећања тероризма у свету, као и своје дубоко жаљење због невино пострадалих у терористичким нападима.

Изражено је дубоко жаљење због одсуства, не сопственом вољом, Богословске школе на Халки и упућен је апел надлежним институцијама да обезбеде што скорији почетак њеног рада.

На крају, на Конгресу је донета одлука да следећи, шести по реду, Међународни конгрес православних богословских школа буде одржан у Софији 2004. године.

УЧЕСНИЦИ ПЕТОГ МЕЂУНАРОДНОГ КОНГРЕСА ПРАВОСЛАВНИХ ТЕОЛОШКИХ ШКОЛА

Основна тема конгреса:

ЈЕДИНСТВО, МИСИЈА И БОГОСЛОВЉЕ ЦРКВЕ У ТРЕЋЕМ МИЛЕНИЈУМУ

Одазвали се позиву:

- 1) Његово Преосвештенство Епископ захумско-херцеговачки г. др АТАНАСИЈЕ Јевтић – Јединство Цркве у Предању Цркве.
- 2) Проф. др Григорије Ларенцакис, Универзитет у Грацу – *Der Beitrag der Orthodoxie im Europa von heute und morgen an der Schwelle zum 3. Jahrtausend* (Допринос Православља у Европи данас и сутра на прагу трећег миленијума).
- 3) Московска духовна академија, Москва, Русија – два представника: протојереј др Максим Козлов – Основи социјалне концепције Руске Православне Цркве, протојереј др Владимир Шмали – Актуелни проблеми хришћанске антропологије.
- 4) Санкт Петербуршка духовна академија, Санкт Петербург, Русија – један представник: протојереј др Кирил Копејкин – Богословско и природно-научно виђење света у трећем миленијуму.
- 5) Теолошка академија Св. Кирила Туровског у Минску, Минск, Белорусија – 2 представника: Архимандрит Леонид (ректор) – *Theology and Mission on the Present Time* (Теологија и мисија у данашње време), ђакон Александар Болоников.
- 6) Теолошки институт Св. Сергија, Париз, Француска – 2 представника: протојереј Никола Чернокрак, свештеник Живко Панев.
- 7) Грчка православна теолошка школа Часнога Крста (HOLY CROSS), Бруклин, САД – 2 представника: Председник школе Часнога Крста о. Николаос Триандафилу – *The Church and the Social Gospel* (Црква и социјално Јеванђеље), проф. др Георгиос Пападимитриу – *The Church's Role in Reconciliation in the Third Millennium* (Улога Цркве у помирењу у трећем миленијуму).
- 8) Православни теолошки семинариј Св. Владимира, Крествуд, САД – 1 представник: проф. др Џон Бер – *The Mission of the Church in the New Millennium* (Мисија Цркве у новом миленијуму).
- 9) Телошки факултет Универзитета у Атини, Атина, Грчка – 1 представник: протојереј др Николаос Јоанидис – Црква пред трећи миленијум.
- 10) Теолошки факултет Аристотеловог универзитета у Солуну, Солун, Грчка – 3 представника: проф. др Георгиос Мартзелос, проф. др Димитриос Целенгидис – Монаштво као изражавалац и заштитник богословља Цркве кроз векове, доц. др Хрисостомос Стамулис – Православна вера и живот у савременој секуларизованој заједници.

- 11) Православни теолошки факултет Св. Климента Охридског, Софија, Бугарска – 2 представника: проф. др Иван Димитров, проф. Павел Павлов.
- 12) Православни теолошки семинариј у Варшави, Пољска – 2 представника: протојереј Адам Мисијук, професор – Савремени етички изазови богословском учењу, Тома Рунчевски, богослов.
- 13) Православни теолошки факултет у Прешову, Прешов, Словачка – 2 представника: др Јан Зозулак – The Relevance of Orthodox Theology in the Third Millenium (Релевантност православне теологије у трећем миленијуму), мр Вацлав Језек – Unity and Mission in the Orthodox Church as a consequence of a spiritual Hierarchy (Јединство и мисија православне Цркве као одраз духовне јерархије).
- 14) Теолошки институт Св. Јована Дамаскина, Универзитет Баламанд, Триполи, Либан – 1 представник: Његово Високопреосвештенство Митрополит Алепа сиријског г. ПАВЛЕ Јазиги, декан – Theology Facing the Recent Developments in the Third Millenium: Needs and Aspirations (Теологија наспрам најновијих кретања у трећем миленијуму: потребе и тежње).
- 15) Православна патријарашка школа „Архиепископ Макариос III” у Најробију, Најроби, Кенија – 1 представник: Његово Високопреосвештенство Митрополит Кеније и иринупољски г. МАКАРИОС – Савремена православна мисија: нови хоризонти и проблеми у трећем миленијуму.
- 16) Православни теолошки колеџ Св. Андреја, Сиднеј, Аустралија – 1 представник: Његово Преосвештенство Епископ арианоски г. ЈОСИФ, викарни епископ Архиепископа аустралијског г. Стилианоса – The Undivided Ministry of the Church in the World – the faithful continuation of the threefold office of the Lord throughout the centuries (Неподељена служба Цркве у свету – верни наставак тројне службе Господње кроз векове).
- 17) Теолошки институт, Универзитет у Кејмбриџу, Уједињено краљевство Велике Британије и Северне Ирске – 1 представник: протојереј др Џон А. Џилионс – Towards an International Centre for Orthodox Scholarship in Cambridge (Ка међународном центру за православну науку у Кејмбриџу).
- 18) Катедра за православну теологију, Лудвиг Максимилијанс универзитет у Минхену, Минхен, Немачка – 2 представника: Проф. др Атанасиос Влестис, Православна догматика и етика у своме узајамном прожимању у епохи постмодерне, протојереј др Владимир Иванов – Перспективе литургије.
- 19) Православни теолошки факултет, Букурешт, Румунија – 2 представника: проф. др Василе Радука, асст. Адам Баику.
- 20) Јерусалимска православна богословија, Јерусалим, Света земља – 1 представник: архимандрит Макариос Мавројанакис – Јерусалимска патријаршија, њен положај и савремена мисија.
- 21) Православна теолошка академија из Торонта, Торонто, Канада – 1 представник: протојереј др Павлос Кумарианос – The Liturgical experience of unity and communion in the Sacrament of Holy Eucharist (Литургијско искуство јединства и заједнице у Светој тајни Евхаристије).
- 22) Теолошка академија Васкресења Христовог у Драчу, Драч, Албанија – 2 представника: Његово Блаженство Архиепископ Тиране и све Албаније г. АНАСТАСИЈЕ - Мисија Цркве, протојереј Лука Веронис, декан.
- 23) Теолошки факултет на Халки, Цариград – 2 представника: Његово Високопреосвештенство Митрополит Тиропољски Пантелејмон; јерођакон Максим Вгенопулос.
- 24) Теолошки факултет Аристотеловог универзитета у Солуну, Солун, Грчка – Одсек за Пастирску теологију са Социологијом, Солун, Грчка – 2 представника: Атанасије Ангелопулос, Христос Ванздос – Потреба за мисијом данас и потреба за „мисијом” као предметом за изучавање на Богословским школама.

25) Теолошки факултет, Универзитет Велико Тарново, Велико Тарново, Бугарска – 1 представник: доцент др Росен Георгиев Русанов.

26) Богословски факултет Св. Саве у Либертивилу, Либертивил, САД – 1 представник: Његово Преосвештенство Епископ источно-амерички г. др МИТРОФАН – Православна теологија у 21. веку.

27) Духовна академија Св. Василија Острошког у Србињу, Србиње, Република Српска, БиХ – 1 представник: мр Бранислав Кончаревић.

28) Богословски факултет у Београду, Београд – 3 представника: Његово Високопреосвештенство Митрополит црногорско приморски г. др АМФИЛОХИЈЕ – Богочовјечанско предање Цркве – мјера и провјера њене историје; Његово Преосвештенство Епископ браничевски г. др ИГНАТИЈЕ – Богословље у 21. веку – основа јединства; јереј др Владан Перишић – Теологија и наука.

Укупан број теолошких факултета / школа - 26

Укупан број пријављених учесника - 44

Укупан број пријављених предавања - 29

Отказали учешће:

Грчка православна теолошка школа Часнога Крста (HOLY CROSS), Православни теолошки семинариј Св. Владимира и Православна теолошка академија из Торонта су отказали своје учешће на Конгресу због тешкоћа у редовном функционисању авионског саобраћаја након терористичког напада на Америку. „Часни Крст” је ипак као свог представника послао ђакона Хризостома Насиса (докторанта у Солуну).